

ТЕОРІЯ ТА МЕТОДИКА НАВЧАННЯ

УДК 808.5:164.032]:001.38

DOI <https://doi.org/10.5281/zenodo.20471556>

Трансформація логіко-аргументативних моделей в публічних академічних промовах

Коляда Еліна Калениківна,

кандидат філологічних наук, професор, завідувач кафедри практики англійської мови, Волинський національний університет імені Лесі Українки, м. Луцьк, Україна, <https://orcid.org/0000-0002-5437-1320>

Шелудченко Світлана Богданівна,

кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри практики англійської мови, Волинський національний університет імені Лесі Українки, м. Луцьк, Україна, <https://orcid.org/0000-0002-5998-1531>

Прийнято: 11.05.2026 | Опубліковано: 30.05.2026

Анотація. Мета дослідження полягає в аналізі механізмів трансформації логіко-аргументативних моделей у публічних академічних промовах, зокрема вивченні інтеграції раціональних і емоційно-нарративних компонентів на прикладі виступів Абрагама Вертіза, Джоан Роулінг та Стіва Джобса перед університетською спільнотою. Методи дослідження включали комплексний підхід, який поєднував риторичний та дискурс-аналізи для вивчення засобів переконання (етос, логос, патос), нарративний аналіз для дослідження структури оповідних елементів промов, а також порівняльно-типологічний метод, що дозволив виявити індивідуальні ораторські стратегії трьох досліджуваних ораторів. Матеріалом дослідження слугували тексти промов на

урочистостях з нагоди випуску в Гарварді (Абрагам Вергіз 2025, Джоан Роулінг 2008) та Стенфордському університеті (Стів Джобс 2005). **Результати дослідження** виявили ключові тенденції сучасної публічної академічної промови, що полягають у переході від традиційної лінійної дедуктивної логіки до наративної моделі. Етос трансформується у моральний авторитет, здобутий через щирість і визнання ораторами власних вразливостей, логос представлений життєвими історіями з чіткою структурою, а патос виступає засобом актуалізації емпатії і мотивації слухачів через емоційно насичені образи. **Висновки дослідження** свідчать про те, що сучасна академічна риторика суттєво еволюціонувала, відходячи від жорстких дедуктивних схем на користь синтезу раціональних та емоційно-наративних моделей. Такий підхід не тільки підвищує переконливість публічних академічних промов, а й сприяє формуванню критичного мислення та ціннісних орієнтирів аудиторії. Класична аристотелівська триада – етос, логос і патос – зберігає свою актуальність, збагачуючись новими функціями й формами, адаптуючись до викликів інформаційної доби.

Ключові слова: академічна риторика, етос, логос, патос.

The transformation of logical-argumentative models in public academic speeches

Elina Koliada,

PhD in Philology, Full Professor, Head of the Conversational English Department,

Lesya Ukrainka Volyn National University, Lutsk, Ukraine,

<https://orcid.org/0000-0002-5437-1320>

Svitlana Sheludchenko,

PhD in Philology, Associate Professor, Associate Professor at the Conversational English Department, Lesya Ukrainka Volyn National University, Lutsk, Ukraine,
<https://orcid.org/0000-0002-5998-1531>

***Abstract.** The aim of the study is to analyze the mechanisms of transformation of logical-argumentative models in public academic speeches, specifically examining the integration of rational and emotionally-narrative components through the example of speeches by Abraham Vergis, J. K. Rowling, and Steve Jobs before university audiences. The research methods employed a comprehensive approach combining rhetorical and discourse analyses to study means of persuasion (ethos, logos, pathos), narrative analysis to investigate the structure of the speeches' storytelling elements, as well as a comparative-typological method that allowed the identification of individual oratory strategies of the three examined speakers. The research material consisted of texts of commencement speeches delivered at Harvard University (Abraham Vergis, 2025; J. K. Rowling, 2008) and Stanford University (Steve Jobs, 2005). The research results revealed key trends in contemporary public academic speech, characterized by a shift from traditional linear deductive logic to a narrative model. Ethos is transformed into a moral authority attained through the speakers' sincerity and acknowledgment of their own vulnerabilities, logos is represented through clearly structured life stories, and pathos serves as a means of activating empathy and motivating listeners through emotionally rich imagery. The conclusions indicate that modern academic rhetoric has significantly evolved, moving away from rigid deductive schemes toward a synthesis of rational and emotionally-narrative models. This approach not only enhances the persuasiveness of public academic speeches but also contributes to the development of critical thinking and value orientations in the audience. The classical Aristotelian triad – ethos, logos, and pathos – retains its*

relevance, enriched with new functions and forms, adapting to the challenges of the information age.

Keywords: *academic rhetoric, ethos, logos, pathos.*

Постановка проблеми. Сучасна академічна комунікація переживає період глибокої трансформації, зумовленої як розвитком інформаційних технологій, так і зміною парадигми сприйняття знань [1; 2; 3]. Традиційно академічна промова розглядалася як взірць строгої логічної послідовності, де панував дедуктивний метод викладу – рух думки від загальних теоретичних положень до конкретних висновків та фактів [4, с. 39; 5, с. 55]. Проте в умовах глобалізованого інформаційного простору сама лише логічна правильність перестає бути єдиною запорукою успіху. Спостерігається виразний зсув від сухої дедукції до інтегративних моделей, які активно використовують потенціал наративу (оповіді) як інструменту не лише ілюстрації, а й переконання та навчання.

Актуальність дослідження зумовлена необхідністю переосмислення логіко-аргументативних стратегій у публічному академічному дискурсі для забезпечення ефективності передачі знань та формування критичного мислення.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Протягом останніх п'яти років питання трансформації риторичних моделей та аргументації перебували у центрі уваги багатьох дослідників. Крістоф Рапп у системному перегляді аристотелівської риторики підкреслює, що емоційна сфера (патос) є когнітивним процесом, що нерозривно пов'язаний із судженням, яке закладає підґрунтя для сучасного розуміння наративної логіки [6]. Альберто Бітонті та Флавія Трупія розглядають риторику як інструмент фреймінгу реальності, де вибір мовних засобів безпосередньо формує сприйняття істинного аудиторією [7].

Українська наукова школа представлена працями Оксани Мельничук, яка досліджує роль поетики у формуванні сучасної теорії наративу та константи невербального досвіду [8; 9], та спільним дослідженням Оксани Мельничук й

Людмили Артеменко, яке акцентує на важливості інтерактивних та мультимедійних технологій у вдосконаленні ораторських навичок [2]. Юлія Попович розглядає риторику як науку успіху, доводячи, що саме структура матеріалу та вміння зацікавити через слово є вирішальними у сучасному медіапросторі [10].

Теоретичні засади академічного та професійного красномовства в останні роки детально опрацьовані у навчальному посібнику «Основи риторики = A retorika alarjai», укладеному Ларисою Кравець та Єлизаветою Барань, які виокремлюють специфіку академічної публічної мови та методи аргументації [11]. Питання еволюції логічної аргументації у дебатах та застосування алгоритмів штучного інтелекту для аналізу тез висвітлено у спільних дослідженнях Світлани Шелудченко, Еліни Коляди та Тетяни Мусійчук [3; 12].

Вагомий внесок у розуміння ролі риторики у підготовці спеціалістів зробили Галина Пухальська, Юлія Афтенюк та Наталія Шульга, наголошуючи на важливості логічної унормованості промови [13]. Алла Нікітіна, Галина Барилова та Маргарита Кравченко у своїй праці зосереджуються на законах моделювання аудиторії та стратегічному плануванні виступу як основі сучасної риторичної культури [4].

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Незважаючи на ґрунтовні дослідження окремих аспектів, залишається недостатньо висвітленим питання механізму синтезу строгої логічної дедукції із наративними структурами в межах саме публічної академічної промови. Існує певна суперечність між вимогою об'єктивності наукового викладу та зростаючою потребою у використанні суб'єктивного оповідного досвіду для залучення уваги слухачів [11].

Мета статті – проаналізувати механізми інтеграції раціональних та емоційно-наративних компонентів на прикладі публічних виступів визначних особистостей перед університетською спільнотою. **Завдання дослідження:**

проаналізувати приклади публічних виступів Абрагама Вергіза, Джоан Роулінг та Стіва Джобса перед випускниками університету на предмет поєднання раціональних та емоційно-нарративних складників.

Матеріалом дослідження обрано тексти промов перед випускниками Абрагама Вергіза (Гарвард, 2025) [14], Стіва Джобса (Стенфорд, 2005) [15] та Джоан Роулінг (Гарвард, 2008) [16].

Методологічну основу дослідження становить комплексний підхід, що поєднує методи риторичного та дискурс-аналізу для вивчення засобів переконання (етосу, логосу, патосу), нарративний аналіз для дослідження структури оповідних елементів промови, а також порівняльно-типологічний метод для виявлення специфіки індивідуальних ораторських стратегій А. Вергіза, С. Джобса та Дж. Роулінг.

Виклад основного матеріалу дослідження. Виступ видатної особистості перед випускниками (commencement speech) розглядаємо як різновид академічної промови. Хоча ця промова часто має особистісний, нарративний характер і спрямована на мотивацію та натхнення аудиторії, вона відбувається в академічному середовищі – на урочистостях з нагоди закінчення навчання. Такий виступ виконує функцію передачі знань, цінностей і досвіду, відстоювання певних світоглядних позицій, що відповідає основним рисам академічної комунікації [17, с. 119].

Трансформація логіко-аргументативних моделей в академічних промовах виявляється у переході від лінійної дедуктивної структури до мережевої нарративної моделі. Дедуктивний метод, заснований на русі від загальної тези до аргументів, забезпечує високу міру доказовості та наукової валідності [5, с. 55] [11]. Проте в умовах інформаційного перенасичення аудиторія віддає перевагу «не сухим фактам та цифрам, а реальним, живим історіям» [18, с. 82]. Відтак сучасний академічний дискурс вимагає олюднення знання, що досягається через впровадження елементів нарації (повідомлення фактів у формі історії) [19,

с. 741]. Результати аналізу показують, що наратив в академічній промові виконує не лише ілюстративну, а й когнітивну функцію. Метафори та приклади (риторичні індукції) приносять знання, оскільки змушують слухача самостійно знаходити спільні ознаки між оповіддю та науковою проблемою [6]. Сучасна академічна лекція або доповідь все частіше будується як лекція-бесіда, де монологічний виклад переривається наративними вставками, що створює ефект спільної творчості оратора та аудиторії [20, с. 23].

Основними ознаками трансформації є: пріоритет переконливості над формальною істинністю; діалогізація академічного простору; зміна ролі етосу та патосу; використання візуального наративу. Сутність патосу визначається вмінням оратора апелювати до емоцій слухачів, впливаючи на їхнє сприйняття промови та формування відповідних переконань. За прикладом софістів, сучасна риторика визнає, що «ймовірне важливіше за істинне» у контексті сприйняття аудиторією, тому оратори використовують наративи для створення ефекту присутності та емпатії [21, с. 130]. Дедуктивні моделі, що мають характер авторитарного втовкмачування, поступаються місцем діалогічним структурам, де оратор через історію (наратив) апелює до особистого досвіду слухача [5, с. 10]. В академічних промовах зростає вага особистості оратора (етос), чия репутація та щирість у розповіді про наукові пошуки стають сильнішими за логічні докази (логос) самі по собі. Як зауважує Ірина Сковронська, сильний етос дає змогу оратору відмовитися від розлогої аргументації: аудиторії достатньо його авторитету, щоб заздалегідь прийняти будь-які запропоновані тези [22]. Інтеграція мультимедійних засобів перетворює академічну промову на складний текстовий об'єкт, де графіки та відео створюють візуальну оповідь, що підтримує логічний каркас виступу [2, с. 293].

Отже, еволюція логічної аргументації свідчить про зростання ролі раціонально-емоційного синтезу. Академічна промова сьогодні – це не просто дедуктивне розгортання тези, а складна історія успіху наукової ідеї, яка

використовує логіку як фундамент, а наратив – як засіб комунікації з людським обличчям. Такий підхід дозволяє не лише інформувати, а й мотивувати до дії та формувати критичне бачення світу [2, с. 297].

Феномен промови перед випускниками (*commencement speech*) вимагає від оратора не лише передачі досвіду, а й встановлення контакту з аудиторією. Аналіз виступів А. Вергіза [14], С. Джобса [15] та Дж. Роулінг [16] дозволяє виявити специфіку функціонування класичної аристотелівської тріади – етосу, логосу та патосу – як фундаментальних засобів переконання (табл. 1).

Етос у досліджуваних публічних академічних промовах виходить за межі простої презентації професійних досягнень, трансформуючись у категорію морального авторитету. Оратори використовують різні стратегії для легітимізації свого права на повчання. А. Вергіз вибудовує етос на перетині професійної ідентичності лікаря-науковця, ролі визнаного письменника та особистого досвіду іммігранта. Його авторитет ґрунтується на багаторічній практиці та концепції лікаря як свідка людських страждань, що він художньо осмислює в своїх творах. Важливим елементом стратегії є риторична скромність. Оратор висловлює вдячність за запрошення, але водночас підкреслює власні сумніви і почуття, що він менш видатний порівняно з попередніми промовцями: *“When President Garber invited me to speak here, I was honored of course, but I asked for some time to think about it because believe me, I was well aware of the distinguished individuals who have spoken at this ceremony before. I felt you deserved to hear from a star or Nobel prize winner, or perhaps, God knows, from the Pope himself”* [14] («Коли президент Гарбер запросив мене виступити тут, я, безперечно, вважав це за честь, але попросив дати мені час на роздуми. Повірте, я чудово усвідомлював, які видатні особистості стояли за цією кафедрою до мене. Мені здавалося, що ви заслуговуєте почути когось на кшталт світової зірки, Нобелівського лауреата чи навіть, Бог знає, самого Папу Римського»). Завдяки

такому прийому оратор знижує власну важливість і підкреслює повагу до аудиторії та традиції, викликаючи симпатію і довіру слухачів.

С. Джобс застосовує стратегію «парадоксального етосу». Відсутність вищої освіти (*“Truth be told, I never graduated from college”* [15] («Правду кажучи, я ніколи не закінчував коледж»)), яка формально мала б дискваліфікувати його як оратора на університетських урочистостях, стає його головним аргументом. Його авторитет – це авторитет творця-практика, який довів життєздатність своїх ідей поза академічними стінами. С. Джобс відкрито розповідає про свої невдачі – те, що він кинув коледж, те, що його звільнили з власної компанії, а також про тяжку хворобу. Його етос базується на чесності, що допомагає завоювати довіру аудиторії.

Дж. Роулінг апелює до етосу відповідальності. Вона позиціонує себе як чесну, відкриту й щиру людину, яка не боїться визнавати свої помилки та труднощі – відмова від звичної кар’єрної стежки, складнощі в особистому житті, період бідності і самотності. Вона розповідає про свій шлях від простої дівчини до відомої письменниці, людину з глибокою життєвою мудрістю й емпатією. Це формує образ натхненної і авторитетної особистості, яка заслуговує на довіру слухачів. Виступ Дж. Роулінг сповнений тонкого гумору (*“the world’s largest Gryffindor reunion”* [16] («найбільша у світі зустріч випускників Грифіндору»)) та самоіронії (*“Half my lifetime ago, I was striking an uneasy balance between the ambition I had for myself, and what those closest to me expected of me”* [16] («Півжиття тому я балансувала між власними амбіціями і сподіваннями близьких»)). Ці моменти у промові створюють образ «своєї людини» і зближують ораторку зі слухачами.

Таблиця 1

Порівняльна характеристика промов перед випускниками американських університетів А. Вергіза, С. Джобса та Дж. Роулінг

Критерій порівняння	А. Вергіз	С. Джобс	Дж. Роулінг
Етос	Образ іммігранта-лікаря та свідка історії; мудрий наставник, що цінує демократію та гуманність.	Образ екзистенційного наставника, який зробив себе сам; щирий, відкритий до помилок, практичний геній.	Образ успішної письменниці, що пройшла через бідність; іронічна, емпатична, інтелектуальна.
Домінантна модель Логосу	Доказова: поєднання особистих спогадів з історичними паралелями та медичною етикою	Наративна: три історії з життя, що ілюструють концепцію «з'єднання точок».	Філософсько-гуманітарна: аналіз важливості невдач та сили уяви.
Патос	Високий, громадянський: заклик до солідарності, співчуття та захисту правди.	Мотивуючий, особистісний: пристрасть до своєї справи, прийняття смерті як двигуна життя.	Гуманістичний: емпатія до знедолених, важливість моральної відповідальності за привілеї.
Тип аргументації	Аргументація до досвіду та авторитету історії; етичні аргументи.	Індуктивна: від особистого прикладу до загальних життєвих істин.	Діалектична: переосмислення понять «успіх» та «невдача» крізь призму моралі.
Темпоральна орієнтація	Діахронічна: зв'язок минулого (досвід в Ефіопії) з теперішнім та викликами майбутнього.	Перспективна: орієнтація на майбутнє через довіру до інтуїції.	Ретроспективно-рефлексивна: висновки з власного минулого для майбутнього випускників.

Джерело: власна розробка авторів

Застосування логосу в аналізованих промовах спрямоване на раціональне обґрунтування пропонованих життєвих стратегій. Кожна промова має чіткий логічний каркас. У промові С. Джобса логос реалізований через тричастинну структуру (“*three stories from my life*” [15] («три історії з мого життя»)). Логіка «з'єднання точок» (*connecting the dots*) переконує слухачів у значущості кожного досвіду, навіть якщо його сенс стає зрозумілим лише ретроспективно. Це силогізм життя: минуле формує майбутнє, отже, кожна дія має значення.

А. Вергіз використовує логіку соціального контексту. Він наводить статистичні дані про роль лікарів-іммігрантів у США (*“More than a quarter of the physicians in this country are foreign medical graduates, and many of those foreign physicians ultimately settle in places that others might not find as desirable”* (Понад чверть лікарів у цій країні – випускники іноземних медичних закладів, і багато хто з цих лікарів-іноземців зрештою оселяється в місцях, які іншим можуть здатися не надто привабливими)) [14], чим перетворює особисту історію на суспільно значущу тему. Аргументація А. Вергіза будується на доведенні того, що професійна майстерність невіддільна від гуманістичних цінностей. Дж. Роулінг застосовує метод логічної деконструкції поняття «невдача» (*“failure”* [16]). Вона доводить, що поразка є не життєвою катастрофою, а потужним фільтром, який дозволяє позбавитися зайвого і зосередитися на справжньому покликанні (*“So why do I talk about the benefits of failure? Simply because failure meant a stripping away of the inessential”* («Тож чому я говорю про переваги невдачі? Просто тому, що невдача означала відсікання всього несуттєвого»)).

Патос в аналізованих промовах слугує містком між особистим досвідом оратора та універсальними людськими цінностями. Найпотужнішим інструментом патосу в промові А. Вергіза є звернення до емоційної пам'яті – зачитування листа пацієнта, що вмирає. Це викликає почуття катарсису, переорієнтовуючи увагу аудиторії з кар'єрних цілей на екзистенційні цінності. Діахронічний підхід А. Вергіза пов'язує минуле із сучасними викликами.

С. Джобс, фокусуючись на любові до справи, неминучості труднощів та обмеженості людського часу, спонукає випускників до внутрішньої трансформації та сміливості жити власним, а не чужим життям. Перспективна орієнтація оратора спрямована в майбутнє, яке будується на довірі до власної інтуїції.

Дж. Роулінг використовує образи сильних і чуттєвих моментів (історії про жертви тортур і складні життєві перипетії), щоб викликати в аудиторії співчуття

та емпатію. Водночас вона звертається до слухачів із надихаючим посланням про важливість прийняття невдач і вагомість уяви для розуміння інших людей і змін у світі, що пробуджує віру, надію і мотивацію діяти. Її ретроспективно-рефлексивний метод спонукає випускників винести уроки з її минулого для розбудови власного майбутнього.

Висновки. Сучасний стан академічного красномовства характеризується відходом від жорсткої дедуктивної логіки та лінійності викладу. В умовах інформаційного перенасичення традиційна суха аргументація поступається місцем інтегративним нарративним моделям. Олюднення знань через наратив дозволяє не лише транслювати факти, а й формувати ціннісні орієнтири та утримувати увагу аудиторії.

Аналіз промов А. Вергіза, С. Джобса та Дж. Роулінг підтвердив життєздатність класичної аристотелівської тріади (етос, логос, патос) в нових умовах. Етос трансформувався з простої демонстрації статусу в категорію морального авторитету та риторичної скромності. Довіра слухачів сьогодні здобувається через щирість, визнання власних помилок та вразливість оратора. Логос, зберігаючи роль раціонального каркаса, реалізується через логіку життєвих історій. Раціональні докази стають переконливими лише тоді, коли вони вплетені в контекст особистого або соціального досвіду. Патос виступає як засіб створення емпатії та катарсису. Використання емоційно насичених образів дозволяє ораторам переводити професійні питання в екзистенційну площину, стимулюючи критичне мислення слухачів.

Список використаних джерел

1. Галстян В., Галстян Я. Риторика, яка бачить і риторика, яка діє: розмежування візуальної та цифрової риторики в епоху інтерфейсів. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «Теорія*

культури і філософія науки». 2024. Вип. 70. С. 89–95. DOI :
<https://doi.org/10.26565/2306-6687-2024-70-10>.

2. Мельничук О., Артеменко Л. Риторика як мистецтво переконання: історія, теорія, сучасність. *Studia methodologica*. 2025. № 59. С. 293–301. DOI:
<https://doi.org/10.32782/2307-1222.2025-59-25>.

3. Шелудченко С. Б., Коляда Е. К., Мусійчук Т. І. Еволюція логічної аргументації у сучасних дебатах як інструмент формування критичного мислення. Педагогічна Академія: наукові записки. 2025. № 18. DOI:
<https://doi.org/10.5281/zenodo.15521657>.

4. Нікітіна А. В., Барилова Г. К., Кравченко М. В. Риторика : навч. посіб. Старобільськ, 2021. 99 с. URL :
https://fpk.in.ua/images/biblioteka/2FMB_Pravo/ritorika2021.pdf (дата звернення: 05.05.2026).

5. Прищак М. Д., Залюбівська О. Б., Слободянюк О. М. Ділове спілкування : навч. посіб. Вінниця : ВНТУ, 2015. 128 с. URL :
https://pdf.lib.vntu.edu.ua/books/2024/Pryshchak_2015_128.pdf (дата звернення: 05.05.2026).

6. Rapp C. Aristotle's Rhetoric. The Stanford Encyclopedia of Philosophy / ed. E. N. Zalta. Spring 2022 ed. URL:
<https://plato.stanford.edu/archives/spr2022/entries/aristotle-rhetoric/> (дата звернення: 05.05.2026).

7. Bitonti A., Trupia F. Rhetoric. The Palgrave Encyclopedia of Interest Groups, Lobbying and Public Affairs / ed.: P. Harris, A. Bitonti, C. S. Fleisher, A. Skorkjær Binderkrantz. Cham : Palgrave Macmillan, 2021. DOI:
https://doi.org/10.1007/978-3-030-13895-0_128-1.

8. Мельничук О. Д. Константи досвіду невербального в англomовному художньому дискурсі : монографія. Рівне : Волин. береги, 2023. 312 с.

9. Мельничук О. Д. Роль поетики як античної науки у формуванні сучасної теорії наративу. *Актуальні питання гуманітарних наук : міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка*. ВД «Гельветика», 2023. № 64. Т. 1. С. 310–316.

10. Попович Ю. О. Риторика в журналістській практиці. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика*. 2025. Т. 36 (75), № 4, ч. 2. С. 183–188. DOI: <https://doi.org/10.32782/2710-4656/2025.4.2/29>.

11. Основи риторики = A retorika alarjai : навч. посіб. для здобувачів вищої освіти освіт. програми 035 «Філологія» (українська мова та література) / уклад. Кравець Л., Барань Є. Берегове : Закарпатський угорський інститут імені Ференца Ракоці ІІ, 2024. 93 с. URL : https://kme.org.ua/wp-content/uploads/2024/03/kravec-baran_ritorika_posibnik-1.pdf (дата звернення: 05.05.2026).

12. Шелудченко С. Б., Коляда Е. К., Мусійчук Т. І. Алгоритми аналізу аргументів за допомогою штучного інтелекту та їхнє застосування в педагогічних дискусіях. *Перспективи та інновації науки (Серія «Педагогіка», Серія «Психологія», Серія «Медицина»)*. 2025. № 6 (52). С. 1074–1089. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-4952-2025-6\(52\)-1074-1089](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2025-6(52)-1074-1089).

13. Пухальська Г. А., Афтенюк Ю. В., Шульга Н. В. Риторика як складова підготовки спеціалістів у галузі юриспруденції. *Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Серія: «Педагогічні науки»*. 2020. № 3. С. 240–245. DOI: <https://doi.org/10.31651/2524-2660-2020-3-240-245>.

14. Verghese 2025 Harvard Commencement Speech: An immigrant's view of enduring values. *Harvard Magazine*. 2025. May 29. URL : <https://www.harvardmagazine.com/2025/05/harvard-commencement-speech-2025-abraham-verghese> (дата звернення: 08.05.2026).

15. Steve Jobs Stanford Commencement Speech Transcript 2005. *Rev.* 2005. URL: <https://www.rev.com/transcripts/steve-jobs-stanford-commencement-speech-transcript-2005> (дата звернення: 08.05.2026).
16. Rowling J. K. Text of J. K. Rowling speech. *The Harvard Gazette*. 2008. June 5. URL: <https://news.harvard.edu/gazette/story/2008/06/text-of-j-k-rowling-speech/> (дата звернення: 08.05.2026).
17. Козолуп М. С. Генеза поняття «академічна комунікація» як категорії сучасної лінгводидактики. *Львівський філологічний часопис*. 2018. № 3. С. 117–122. URL: https://philologyjournal.lviv.ua/archives/3_2018/26.pdf (дата звернення: 05.05.2026).
18. Бурдіна Е. О. Персоналізація та персоніфікація як ознаки інфотейнменту: розмежування понять. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна*. Серія: Соціальні комунікації. 2015. Вип. 7–8. С. 79–83.
19. Раїнчук В., Петечук А. Сторітелінг та його використання у освітньому процесі сучасної вищої школи. *Грааль науки*. 2025. № 57. С. 739–743. DOI: <https://doi.org/10.36074/grail-of-science.17.10.2025.081>.
20. Стеблюк С. Лекція як один із видів навчальних занять у закладі вищої освіти: сучасний вимір. *Педагогічна інноватика: сучасність та перспективи*. 2024. № 6. С. 22–25. DOI: <https://doi.org/10.32782/ped-uzhnu/2024-6-4>.
21. Лівницька І. Художній наратив – подія – дискурс та питання наративної організації досвіду. *Актуальні питання гуманітарних наук. Серія «Мовознавство. Літературознавство»*. 2020. Вип. 31. Том 2. С. 128–132. DOI : <https://doi.org/10.24919/2308-4863.2/31.213862>.
22. Сковронська І. Етос, логос, пафос як базові модуси судової риторики античних часів. *Jurnalul juridic national: teorie și practică*. Nr. 1-1 (29). 2018. С. 29–33. URL: <https://dspace.lvduvs.edu.ua/handle/1234567890/2531> (дата звернення: 05.05.2026).